

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus universiteto

**TAIKOMOSIOS KALBOTYROS STUDIJŲ PROGRAMOS
(62604H103 / 621Q11001)
VERTINIMO IŠVADOS**

ASSESSMENT REPORT
of **APPLIED LINGUISTICS (62404H124 / 621Q100)**
STUDY PROGRAMME
at Vilnius University

Grupės vadovas:
Team leader: prof. dr. Bronius Maskuliūnas
 prof. dr. Dalia Pakalniškienė
Grupės nariai:
Team members: Jūratė Palionytė
 prof. dr. Vilija Salienė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language – Lithuanian

Vilnius
2010

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Taikomoji kalbotyra
Valstybinis kodas	62604H103, naujas kodas – 621Q11001
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Filologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2)
Studijų programos apimtis kreditais ¹	80
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Filologijos magistras įstojusiems nuo 2010 m. – taikomosios kalbotyros magistras
Studijų programos įregistravimo data	2004-06-07

¹ – vienas kreditas laikomas lygiu 40 studento darbo valandų

Turinys

1. Įžanga	4
2. Programos analizė	4
2.1. Programos tikslai ir studijų siekiniai	4
2.1.1. Programos poreikis, paskirtis ir tikslai	4
2.1.2. Studijų programos siekiniai	4
2.2. Programos sandara	5
2.2.1. Studijų planas	5
2.2.2. Studijų turinys	5
2.3. Personalias	6
2.3.1. Personalo sudėtis ir kaita	6
2.3.2. Personalo kompetentingumas	7
2.4. Materialieji ištekļiai	7
2.4.1. Materialioji bazė	7
2.4.2. Metodiniai ištekļiai	8
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	8
2.5.1. Studentų atranka	8
2.5.2. Studijų procesas	8
2.5.3. Parama studentams	9
2.5.4. Pasiekimų vertinimas	9
2.5.5. Absolventų įsidarbinimas	10
2.6. Programos vadyba	10
2.6.1. Programos administravimas	10
2.6.2. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas	10
3. Rekomendacijos	11

I. IŽANGA

Vertinama Filologijos krypties magistrantūros studijų programa *Taikomoji kalbotyra*, kurią vykdo Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Lituanistinių studijų katedra. Programą vykdyti padeda ir kitų fakulteto bei universiteto padalinių dėstytojai.

Taikomosios kalbotyros programa pradėta vykdyti 2004-09-01. 2008 m. buvo atlikta šios studijų programos savianalizė. Atlikus išorinį vertinimą, Studijų kokybės vertinimo centro 2009-07-09 raštu Nr. 4-1877 buvo pranešta apie išorinio išsamiojo vertinimo išvadas dėl taikomosios kalbotyros studijų programos akreditavimo lygtinai. Tokias išvadas Vilniaus universitetas pripažino esant nepagrįstomis ir 2009-07-27 pateikė apeliaciją dėl vertinimo. Apeliacija buvo patenkinta, todėl nutarta organizuoti papildomą ekspertinį vertinimą

Analizuojama magistrantūros studijų programa vertinama remiantis VU rektoriaus Benedikto Juodkos patvirtinta *Savianalizės suvestine*, kurios rengimo grupei vadovavo doc. Meilutė Ramonienė.

Taip pat remiamasi vizito į VU metu surinkta informacija bei pastebėjimais. Ekspertų grupė – Bronius Maskuliūnas (grupės vadovas, ŠU), Dalia Pakalniškienė (KU), Jūratė Palionytė (VLKK), Vilija Salienė (VPU) – VU Filologijos fakultete lankėsi 2010 m. spalio 26 d. Vizitą koordinavo Gintarė Motiekaitienė (SKVC).

2. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų siekiniai

2.1.1. Programos poreikis, paskirtis ir tikslai

Programos poreikio išskirtinumas

Taikomosios kalbotyros studijų programos reikalingumas savianalizės rengėjų grindžiamas besikeičiančia daugiakalbės Lietuvos visuomenės situacija, specialistų, gebančių „atlikti tarpdalykinio pobūdžio tyrimus, pasirengusių „analizuoti sociolingvistinę šalies situaciją ir teikti rekomendacijas kalbų politikos rengėjams bei įgyvendintojams, gebančių kurti naujas metodikas ir šiuolaikiškais metodais dėstyti gimtąsias bei užsienio kalbas“, poreikiu. Tarpdalykinė studijų programa, siejanti humanitarines, socialines ir kitokias studijas, domina studentus, yra gana paklausī (tai rodo stojimo duomenys). Gaila, kad savianalizėje neteikiama programos absolventų ir darbdavių apklausų, statistinių duomenų, atsiliepimų etc. Pasigendama ir analizuojamos programos santykio su kitomis Vilniaus universiteto filologijos magistro programomis aptarimo.

Programos paskirties dermė su institucijos, valstybės ir tarptautinėmis direktyvomis

Programos paskirtis – rengti taikomosios kalbotyros specialistus kaip plataus profilio tyrėjus. Tokia paskirtis atitinka Vilniaus universiteto misiją „užtikrinti autentiškos universitetinės kultūros tęstinumą, naujų idėjų turtinimo aplinką“. Taikomosios kalbotyros studijų programa dera su universiteto strategija ugdyti atvirus, kūrybingus ir tolerantiškus, mokančius veikti, plataus akiračio, atvirus globalizacijos iššūkiams visuomenės piliečius.

Programa atliepia ir Europos strategines sritis – daugiakalbystės ir daugiakultūriškumo problematiką. Europos Sąjungos kalbų politika, orientuojanti į kalbų bei kultūrų įvairovės išlaikymą bei puoselėjimą, reikalauja plataus profilio taikomosios kalbotyros specialistų, turinčių pakankamą teorinę kompetenciją ir praktiškai pasirengusių spręsti visuomenei kylančias su kalbomis susijusias problemas.

Programos tikslų pagrįstumas

Kaip nurodo savianalizės rengėjai, programos tikslai tiesiogiai susiję su jos paskirtimi. Pagrindinis programos tikslas – rengti aukštos kvalifikacijos taikomosios kalbotyros specialistus. Programos tikslai yra pagrįsti, orientuoti į universitetinę studijų rūšį ir antrąją studijų pakopą.

2.1.2. Studijų programos siekiniai

Studijų siekinių visapusiškumas ir pasiekiamumas

Studijų siekiniai logiškai ir aiškiai apibrėžia teikiamas kompetencijas, atitinka VII Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygmenį. Programos siekinių visuma išsamiai detalizuota 1-oje lentelėje.

Studijų siekinių dermė

Studijų siekiniai atitinka keleriopus programos tikslus: pirmąjį – rengti aukštos kvalifikacijos taikomosios kalbotyros specialistus, turinčius pakankamą teorinę taikomosios kalbotyros kompetenciją – atitinka siekiniai A1, A2, A5, C1, C2, antrąjį – rengti specialistus, išmanančius šiuolaikinių tyrinėjimų metodus ir metodines strategijas ir gebančius analizuoti, vertinti ir konstruktyviai spręsti problemas, susijusias su kalbos ir visuomenės, švietimo, kintančios kultūrinės bei socialinės tapatybės sampratomis – atitinka siekiniai A3, A4, C3, C4, C5, trečiąjį – gebėti užsiimti taikomąja veikla – atitinka siekiniai A4, C3, C4.

Siekiamos žinios ir praktiniai gebėjimai glaudžiai siejasi su pažintinių ir perkeliamųjų gebėjimų siekiniais. 2-oje ir 3-oje lentelėse pateikti duomenys rodo pagrįstas programos dalykų ir siekinių sąsajas.

Studijų siekinių atnaujinamumas

Programos kuratoriai kiekvieno semestro pabaigoje analizuoja studentų apklausos duomenis ir, prireikus, koreguoja studijų ir dalykų sandarą, siekinius. Antai studentų pageidavimu 2010–2011 m. planuojama kaip pasirenkamąjį dalyką siūlyti *Vizualiojo diskurso analizės* kursą.

2.2. Programos sandara

2.2.1. Studijų planas

Studijų apimties tinkamumas

Taikomosios kalbotyros magistro studijų programos apimtis yra 80 kreditų (4 semestrai po 20 kreditų), taigi atitinka studijas reglamentuojančių dokumentų reikalavimus.

Kiekvieną semestrą studijuojami ne daugiau kaip 5 dalykai: 1–3 semestruose studijuojami 5, baigiamajame – 3 dalykai. Studento savarankiškas darbas sudaro apie 70 procentų kiekvieno studijų dalyko apimties (turi būti ne mažiau nei 30 procentų). Dalykų aprašuose nurodomos gana abstrakčios savarankiško darbo užduotys galėtų būti konkretesnės. Deja, nenurodytos savarankiško darbo valandos, užduotims skirtas laikas ir vertinimo proporcijos, detaliau neaprašomas egzaminas. Neaišku, ar yra bendras užduočių grafikas.

Taikomosios kalbotyros studijų programos dalykų apimtis kreditais įvairuoja priklausomai nuo dalyko svarbos bei jam numatyto darbo apimties ir sudaro 3–6 kreditus. Magistro darbui skirta 20 kreditų, kaip ir nurodyta *Bendruosiuose reikalavimuose*, – 6 kreditai 3 semestruose ir 14 kreditų – paskutiniame semestruose.

Studijų dalykų nuoseklumas

Programą sudaro privalomieji ir pasirenkamieji dalykai. Studijų dalykai išdėstyti gana nuosekliai. Pirmame semestruose nuo bendrųjų tradicinių kalbotyros kryptų ir metodų pažinimo gilinimo (*Bendroji kalbotyra*) einama prie *Taikomosios kalbotyros*, grindžiančios tolesnes programos studijas, nubrėžiančios šio mokslo kryptį, problematiką, supažindinančios su pamatiniais tyrinėjimais, teorijomis ir tyrinėtojais. Kiti privalomieji dalykai sudaro pamatą taikomajai kalbotyrai – *Semantika, Diskurso analizė, Lingvistinė pragmatika, Sociolingvistika, Psicholingvistika, Tekstynų lingvistika, Funkcinė gramatika*.

Pasirenkamieji dalykai sudaro platų spektrą, leidžiantį individualizuoti studijas, rinktis tyrimų kryptis, orientuotis į karjeros galimybes. Tačiau kai kuriuos svarbius taikomosios kalbotyros dalykus, pavyzdžiui, *Svetimųjų kalbų mokymas ir mokymasis: teorija ir praktika, Kalbos testų teorija ir praktika*, būtų tikslinga įtraukti į privalomųjų sąrašą.

2.2.2. Studijų turinys

Studijų turinio atitiktis teisės aktams

Esama tam tikro neaiškumo įvardijant aptariamą programą kaip plečiamąją, nors apie 70 % privalomųjų dalykų yra gilinamieji. Kita vertus, pagal atnaujintus Bendruosius reikalavimus (2010)

magistrantūra nebeskirstoma į gilinamąją ir plečiamąją. Taigi iš esmės studijų turinys atitinka teisės aktų reikalavimus

Studijų turinio išsamumas ir racionalumas

Dėstomų dalykų studijų temos yra suderintos su studijų siekiniais. Jos parinktos ir suformuluotos taip, kad kuo aiškiau ir išsamiau atskleistų dalyko turinį, atitinkantį šiuolaikinės realijos, ir sudarytų sąlygas pasiekti studijų siekinius.

Dalykų turinys grindžiamas žiniomis, gebėjimais ir įgūdžiais, įgytais bakalauro pakopos studijose. Kiekvieno dalyko apimtis – ne mažesnė kaip 3 kreditai, kad būtų pakankamai galimybių gerai įsigilinti į dalyką. Auditorinės darbo valandos įvairuoja ir priklauso nuo dalyko teorinio ir taikomojo aspekto santykio. Magistrantūros studentai skatinami studijuoti savarankiškai, ugdytis gebėjimus analizuoti, diskutuoti, dirbti grupėje ir pan., todėl prioritetai teikiami seminariniam darbui, o ne paskaitoms. Tačiau iš pokalbių su studentais paaiškėjo, kad kai kurių dalykų (pvz., *Etnolingvistikos*) seminarai nevyksta, nes šie pasirenkamieji kursai jungiami su kitų studijų programų ir net pakopų studentams skaitomais kursais.

Studijos teikia galimybę individualizuoti mokymo procesą, ugdytis socialinius įgūdžius. Taikomi naujausi mokymo ir mokymosi metodai, magistrantai nuolatos įtraukiami į tiriamuosius projektus, vykdomus Lituanistinių studijų katedros, į sociolingvistines ekspedicijas. Tai vertintina labai teigiamai.

Taikomosios kalbotyros magistrantai dalyvauja Filologijos fakultete kasmet organizuojamose VU studentų lituanistų mokslinėse konferencijose, yra tapę universiteto ir respublikinių konferencijų laureatais.

Taigi studijų turinys išsamus ir racionalus, iš esmės atitinka studijų programos pavadinimą *Taikomoji kalbotyra*.

Studijų dalykų aprašuose nurodomi kiekvieno dalyko siekiniai, koreliuojantys su visos studijų programos siekiniais, gana išsamios anotacijos, literatūros sąrašai. Tačiau aprašus reikėtų atnaujinti, nes visų jų parengimo data – 2006 m. (?) Aprašus reikėtų papildyti tokia svarbia informacija: detalesnės savarankiško darbo užduotys, laikas joms atlikti, grafikas; egzamino aprašas; vertinimo sandara.

2.3. Personalias

2.3.1. Personalo sudėtis ir kaita

Personalo sudėties pagrindumas

Programa tarpdalykinė, todėl joje kartu su Lituanistinių studijų katedros dėstytojais dirba nemažai kitų Filologijos fakulteto katedrų dėstytojų. Visi dėstytojai pastaruoju metu yra nuolatiniai Vilniaus universiteto darbuotojai. Programos dalykus dėsto 31 dėstytojas. Dėstytojų kvalifikacija yra pakankama programoje numatytiems tikslams įgyvendinti, ji atitinka Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 patvirtinto Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo reikalavimus.

Programą realizuojanti Lituanistinių studijų katedra neturi nė vieno profesoriaus, tačiau programos vykdytojų nuomone, Vilniaus universitete dėstytojams, dirbantiems taikomosios mokslinės veiklos darbus, taikomi perdėm griežti reikalavimai (tokie patys, kaip atliekantiems fundamentinių tyrimų darbus) siekiant docentų ir profesorių pareigų.

Dėstytojų ir studentų santykis įvairių formų užsiėmimuose tinkamas, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad iš 40 per penkerius metus parengtų baigiamųjų darbų daugiau nei trečdaliui (15) vadovavo viena dėstytoja.

Savianalizėje nėra išsamesnių duomenų apie dėstytojų krūvio paskirstymą, pvz., kiek laiko skiriama pratyboms, konsultacijoms, mokslinei veiklai.

Techninį personalą sudaro du Lituanistinių studijų katedros administratoriai (vienas jų informatikos specialistas). Prireikrus dėstytojai ir studentai gali pasinaudoti jų pagalba.

Dėstytojų kaita

Per pastaruosius penkerius metus programos dėstytojų kaita buvo nedidelė. Dėstyti pradėjo 1 nauja disertaciją apgynusi dėstytoja, vietoj anksčiau dėsciusios Vytauto Didžiojo universiteto profesorės dabar dėsto 2 VU dėstytojos. Atsižvelgus į studentų vertinimus, buvo pakeisti Socialinių teorijų, Bendravimo psichologijos dalykų dėstytojai.

Programos studentai turi galimybių dalyvauti pagal mainų programas ar į universitete rengiamas mokslines konferencijas iš užsienio atvykstančių dėstytojų paskaitose.

2.3.2. Personalo kompetentingumas

Personalo patirties ir veiklos atitiktis studijų programai

Dauguma programos dėstytojų turi reikiamą kvalifikaciją ir pedagoginę patirtį, yra parengę metodinės literatūros, jų mokslinė veikla dera su dėstomais dalykais. Daugelis dėstytojų nuolat dalyvauja tarptautinėse konferencijose, skaito paskaitas užsienio universitetuose ir Lietuvos mokymo įstaigose, skelbia tyrimų rezultatus pripažintuose Lietuvos ir užsienio mokslo žurnaluose.

Už taikomosios kalbotyros darbų rinkinį doc. dr. M. Ramonienei, doc. dr. L. Vilkienei, J. Priušauskaitei ir V. Stumbrienei paskirta 2006 metų Lietuvos mokslo premija.

Per analizuojamą laikotarpį 2 programos dėstytojos apgynė daktaro disertacijas. Šiuo metu disertacijas rengia 3 katedros doktorantai.

Programoje dalyvaujantys dėstytojai vadovauja moksliniams tyrimams taikomosios kalbotyros srityje, į juos įtraukia ir kitų fakulteto katedrų mokslininkus, programos studentus. 2007–2009 metais vykdytas didelis Valstybinio mokslo ir studijų fondo finansuotas projektas „Miestai ir kalbos“, 2010 metais pradėtas Lietuvos mokslo tarybos remiamas projektas „Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai“. Abiejų projektų vadovė – doc. dr. M. Ramonienė. Ji taip pat vadovauja Filologijos fakulteto taikomosios kalbotyros krypties mokslo tyrimo temai „Kalbų vartoseną ir mokymas(is)“.

Lituanistinių studijų katedra organizuoja tarptautines taikomosios kalbotyros konferencijas. 2007 m. katedros dėstytojų iniciatyva įkurta Lietuvos taikomosios kalbotyros asociacija LITAKA.

Studijų programos komiteto vadovė – doc. dr. M. Ramonienė. Jos pedagoginė, mokslinė ir vadybinė patirtis atitinka studijų programos kryptį ir yra pakankama vadovauti šios programos komitetui.

Dėstytojų profesinio tobulėjimo sistemiškumas

Studijų programoje dalyvaujantys dėstytojai turi galimybę kelti savo kvalifikaciją užsienio universitetuose ir mokslo centruose, tarptautinėse konferencijose, kongresuose, seminaruose. Dėstytojai yra stažavęsi Airijoje, Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje, Kanadoje, Lenkijoje, Norvegijoje, Rumunijoje, Šveicarijoje, Estijoje ir kt. Lituanistinių studijų katedra yra ALTE (Europos kalbų testuotojų asociacija) narė, katedros darbuotojai dukart per metus vyksta į asociacijos seminarus ir konferencijas. Katedros darbuotojų kvalifikacijai tobulinti gaunama paramos iš įvairių fondų ir programų.

Prie metodinio ir dalykinio tobulėjimo prisideda Lituanistinių studijų katedros, Lietuvos taikomosios kalbotyros asociacijos rengiami seminarai.

Aktyviems katedros mokslininkams sudaromos sąlygos kas penkeri metai išeiti kūrybinių atostogų. Jų metu dėstytojai gali parengti naujus vadovėlius ir metodines priemones.

2.4. Materialieji ištekliai

2.4.1. Materialioji bazė

Patalpų studijoms pakankamumas ir tinkamumas

Paskaitos dažniausiai vyksta tose fakulteto auditorijose, kuriose įrengta stacionari daugialypės terpės įranga, kitose auditorijose esama galimybių naudotis nešiojama įranga. Šiais metais pradėta dalies fakulteto patalpų kapitalinė rekonstrukcija turėtų pagerinti studijų sąlygas.

Įrangos studijoms tinkamumas ir pakankamumas

Katedra turi 5 stacionarius ir 3 nešiojamus kompiuterius. Fakulteto skaityklose ir VU bibliotekoje yra pakankamai kompiuterizuotų darbo vietų. VU Centrinės bibliotekos skaityklos

aprūpintos kompiuteriais ir kita technine įranga. VU mokslinės bibliotekos prenumeruojamos duomenų bazės yra prieinamos iš VU kompiuterių tinklo arba gavus autorizuotą prieigą. Fakulteto patalpose veikia belaidis internetas.

2.4.2. Metodiniai ištekliai

Knygų, vadovėlių ir periodinių leidinių tinkamumas ir prieinamumas

Fakultete veikia Lietuvos filologijos, Užsienio filologijos ir Slavų filologijos skaityklos, jų fondai kompiuterizuoti. Savo bibliotekas, kuriomis gali naudotis dėstytojai ir studentai, turi ir katedros bei centrai. Fakultete šiuo metu rengiama skaityklų pertvarka, planuojama įsteigti modernų lingvistikos mokymo ir tyrimų centrą.

Lituanistinių studijų katedra yra sukaupusi studijoms reikalingą biblioteką, iš specialiųjų programų ir projektų lėšų įsigyja naujų leidinių. Visi leidiniai yra prieinami studentams ir net absolventams. Nuo 2011 metų Lituanistinių studijų katedra ketina prenumeruoti mokslinius žurnalus „Applied linguistics“ ir „Journal of Sociolinguistics“.

Metodinės medžiagos tinkamumas ir prieinamumas

Katedros dėstytojai yra parengę programos studentams reikalingų mokslo leidinių ir metodinių priemonių. Planuojama išleisti tris naujas studijas (2 iš sociolingvistikos srities), pragmatikos vadovėlį.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

2.5.1. Studentų atranka

Priėmimo į studijas reikalavimų pagrįstumas

Priėmimas vyksta pagal programos pateikimo metu galiojančią tvarką. Stojimas vykdomas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka: be papildomų reikalavimų priimami filologinių programų absolventai. Juos priimant pagrįstai didžiausias svoris teikiamas bakalauro darbo įvertinimui. Kitų krypties absolventai laiko kalbotyros stojamąjį egzaminą. Egzamino programa skelbiama iš anksto, paskirti dėstytojai konsultuoja norinčiuosius stoti. Studentų konkursiniai balai nėra labai aukšti. Tai lemia ir humanitarinių mokslų prestižo mažėjimas. Pastebėtina, kad daugėja absolventų, kurie analizuojamą studijų programą renkasi pirmu ir antru prioritetais, taigi galima daryti prielaidą, kad stoja pakankamai motyvuoti studentai. Abejonių kelia analogiška studijų programa Kauno humanitariniame fakultete, juolab kad ir VDU yra tokia studijų programa. Į VU įstojo 10 studentų 2009 metais, 2008 m. – 7, tik 2005 m. buvo įstoję 15 studentų. KHF 2008 m. įstojo 12, o 2009 m. – 10 studentų. Akivaizdu, kad sujungus studentus į vieną grupę būtų racionaliau naudojamos lėšos ir efektyvinamos studijos. VU Filologijos fakulteto administracijos teigimu, į KHF analogišką studijų programą priėmimas nebebus organizuojamas.

Būsimų ir naujų studentų motyvacijos stiprinimo veiksmingumas

Programos dėstytojai pakankamai aktyviai reklamuoja savo studijų programą įvairiuose mokslo institucijose, viešuose renginiuose, konferencijose. Būsiami ir nauji studentai motyvuojami skelbiant informaciją VU informaciniuose leidiniuose, VU interneto svetainėje. Lituanistinių studijų katedros svetainėje skelbiama informacija, kuria siekiama sudominti studentus, atskleisti jiems pasirinktų studijų pobūdį ir specifiką. Magistrantai yra įtraukiami į katedros vykdomus projektus.

Pasigendama jau studijuojančių magistrantų motyvacijos stiprinimo, neaptariama, kaip studentai skatinami baigti studijas.

2.5.2. Studijų procesas

Programos tvarkaraščio racionalumas

Paskaitos vyksta 3 dienas per savaitę. Taip sudaroma galimybė studentams dirbti savarankiškai. Užsiėmimai paskirstyti racionaliai, 1–3 semestruose po 5 dalykus (iš viso 20 kreditų), baigiamajame semest্রে 2 dalykai ir baigiamojo darbo rašymas.

Studentų nuomone, paskaitų tvarkaraštis nėra labai patogus, egzaminų sesijos tvarkaraščiu nesiskundžiama.

Studentų pažangumas

Studentų nubyrėjimas yra apie 15 procentų. Dalis studentų nutraukia studijas savo noru, po kelerių metų vėl sugrįžta. Dalis studentų laikinai nutraukia studijas dėl akademinio atostogų (jos susijusios su sveikata ar šeimine padėtimi). Nepažangumo problemų studijų programoje nėra. Paminėtina, kad taikomosios kalbotyros studijų programos studentų pažangumas siekia Filologijos fakulteto magistrantų vidurkį arba jį viršija. Apskritai studentų nubyrėjimas yra nemenkas, turint mintyje, kad apskritai priimama studijuoti ne itin daug studentų. Tačiau studentų nubyrėjimas nėra tiesiogiai susijęs su programos kokybe.

Dėstytojų ir studentų judumas

Studentai kartu su dėstytojais pakankamai aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje, rengia bendras publikacijas, dalyvauja tyrimuose, mokslinėse konferencijose.

Programos dėstytojų, išvykusių akademiniam darbui į kitas šalis, yra pakankamai. Pagirtina, kad programos dėstytojai užsienio universitetuose skaito dalykus, artimus savo dėstomiems VU, skaitomi kursai atitinka dėstytojų mokslinius interesus. Manytina, kad dėstytojų vizitai į užsienio universitetus daro teigiamą poveikį studijų programai, ji gali būti nuolat atnaujinama.

Per analizuojamą laikotarpį tik trys studentės buvo išvykusios į užsienio universitetus. Pastebima, kad studentams išvykti kitur trukdo tai, jog daugelis iš jų jau būna pasinaudoję ta galimybe bakalauro studijose.

2.5.3. Parama studentams

Akademinės paramos naudingumas

Informacija apie studijų programą ir jos pokyčius teikiama tradiciniais būdais (leidiniuose, interneto svetainėse, katedrose, elektroniniu paštu). Sudarytos galimybės konsultuotis su dėstytojais. Karjeros klausimais sudarytos galimybės konsultuotis su darbdaviais, bet studentai pasigenda informacijos iš iš programos dėstytojų ar fakulteto administracijos, nes konsultuoja tik VU Karjeros centras.

Studentams sudaroma galimybė kartoti dalykus ir perlaikyti egzaminus. Iš studentų sąrašų braukiama, jei studentas tris kartus neišlaiko egzamino. Egzamino perlaikymo reglamentas pakankamai lankstus, sudarantis galimybę studentui laiku baigti studijas.

Socialinės paramos veiksmingumas

VU teikiamos šios stipendijos: skatinamoji, socialinė, vienkartinė socialinė, vienkartinė tikslinė ir vardinė stipendijos.

Skatinamosios stipendijos skiriamos vadovaujantis VU Stipendijų skyrimo nuostatais. Stipendijos skiriamos pagal sesijos rezultatus du kartus per metus: rudens ir pavasario semestrams. Stipendijos paskirstomos proporcingai studijų programoms. Stipendijas gali gauti gerai besimokantys studentai, t. y. tie, kurie neturi akademinio skolo. Socialinės stipendijos skiriamos vienam semestru pagal socialinių stipendijų skyrimo tvarką.

Pirmenybė gyventi bendrabučiuose teikiama socialiai remtiniams studentams. Bendrabutyje gyveno 2 analizuojamos programos studentės. Bendrabučių poreikis yra patenkinamas.

VU veikia daug studentiško organizacijų, kuriose gali dalyvauti visi studentai.

2.5.4. Pasiekimų vertinimas

Vertinimo kriterijų tinkamumas ir jų viešumas

Egzaminai vertinami 10 balų sistema, įskaitos yra išlaikytos, jei studentas įgijo 50 procentų numatytų gebėjimų. Seminarų lankymas privalomas.

Savianalizės rengėjų teigiama, kad vertinant studijų pasiekimus taikoma kaupiamojo balo sistema, o „galutinis įvertinimas yra kaupiamasis arba sudėtinis pažymys“. Tačiau vizito į aukštąją mokyklą metu paaiškėjo, kad kai kurių dalykų dėstytojai kaupiamojo balo sistemos netaiko.

Vertinimas pristatomas dalyko apraše, su vertinimu studentai supažindinami pradedant skaityti kursą. Studentams sudaroma galimybė kreiptis į apeliacinę komisiją, jei jie nepatenkinti įvertinimu.

Savianalizėje neanalizuojama, ar studentų pasiekimų vertinimo kriterijai susiję su programos siekiniais, nepateikiama pavyzdžių, iš kurių būtų galima spręsti apie tokias sąsajas. Neaišku, ar vertinimo kriterijų sąsajos su studijų siekiniais būdingos visai studijų programai.

Grįžtamojo ryšio veiksmingumas

Su studentais aptariami darbų rezultatai, analizuojamos klaidos, neaiškumai. Apie kursinius, baigiamuosius darbus atsiliepimai pateikiami raštu.

Dėstomo dalyko kurso pradžioje studentai supažindinami su vertinimo kriterijais, baigiamųjų darbų vertinimo kriterijai skelbiami katedros tinklalapyje.

Savianalizėje nepakankamai aptariamas grįžtamasis ryšys, kurį gauna dėstytojai, nenurodoma, ar keičiasi ir kaip keičiasi studentų rezultatai taikant tokį grįžtamąjį ryšį.

Baigiamųjų darbų vertinimo veiksmingumas

Studentai baigiamuosius darbus rengia ir gina vadovaudamiesi rektoriaus įsakymu patvirtinta Baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo tvarka. Nurodymai, kurie pateikiami studentams, yra išsamūs, aiškūs ir suprantami. Studentai su jais yra supažindinami. Todėl tikėtina, kad rašant darbus studentams neturėtų kilti procedūrinių ir darbų vertinimo neaiškumų.

Darbai yra ginami viešai. Rektoriaus įsakymu sudaroma gynimo komisija. Darbą recenzuoja vienas recenzentas, recenziją komisija ir studentas gauna ne vėliau, kaip likus dienai iki gynimo. Komisijos pirmininkas yra iš kitos institucijos. Galutinį sprendimą dėl vertinimo priima komisija.

Darbų vertinimas įvairus (nuo nepatenkinamo iki labai gero), taigi galima daryti prielaidą, kad darbai vertinami objektyviai.

Neformalioju būdu ir savišvieta įgytų pasiekimų vertinimo ir pripažinimo sistemos funkcionavimas

Apie tai savianalizėje nekalbama.

2.5.5. Absolventų įsidarbinimas

Absolventų įsidarbinimo tikslingumas

Studentai įsidarbinimo problemų neturi: jie dirba švietimo, leidybos, vertimo, žiniasklaidos srityse.

2.6. Programos vadyba

2.6.1. Programos administravimas

Programos vadovybės veiklos veiksmingumas

Už programos vykdymą atsako Lituanistinių studijų katedra ir programos studijų komitetas. Komitetą sudaro šeši fakulteto dėstytojai, studentė ir socialinis partneris. Katedra neturi nė vieno profesoriaus. Visų programos komiteto narių profesinė kompetencija pakankama, tačiau pasigendama bendradarbiavimo su analogiškais studijų programomis (VDU, VU KHF), glaudesnio ryšio su būsimais darbdaviais. Iš savianalizės neaišku, kaip derinamas kolegialumas ir asmeninė atsakomybė priimant sprendimus, kaip kontroliuojamas sprendimų vykdymas.

Programos informacinė bazė yra gera, studentai ir dėstytojai gali rasti visą informaciją, susijusią su studijų turiniu, vertinimu, vykdymu. Tačiau savianalizėje visiškai nekalbama apie universiteto dokumentus, kuriuose būtų nusakomas studijų programų administravimo ir kokybės užtikrinimo procesas. Pastebėta, kad trūksta susikalbėjimo tarp programos dėstytojų iš kitų katedrų.

2.6.2. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas

Programos kokybės vertinimo tinkamumas

Informacija apie studijų kokybę gaunama nuolatos teiraujantis studentų nuomonės apie studijų programą, dalykus, dėstymo kokybę. Semestro pabaigoje studentai pildo anketą. Nuolatinė studentų apklausa vykdoma virtualiu būdu. Atsakymai analizuojami, jais remiantis tobulinama studijų programa.

Neaišku, kaip dažnai atliekamas vidinis programos vertinimas, kas analizuoja vertinimo rezultatus, kokie rezultatai viešinami, kokie ne, kokie pasirenkami vidinio vertinimo kriterijai; ar vertinimo rezultatai padeda gauti grįžtamąjį ryšį ir tobulinti savo dėstomo dalyko programą.

Studentams suteikiama galimybė dalyvauti studijų vertinimo procese. Vertinimui naudojamos ne tik anketos, bet ir individualūs pokalbiai su studentais.

Programos kokybės gerinimo veiksmingumas

Savianalizėje nedetalizuojama, kokiais rezultatais buvo pasinaudota tobulinant studijų procesą, jei nepasinaudota, tai nepaaiškinta kodėl. Savianalizėje pasitenkinama abstrakčiais teiginiais, iš kurių visiškai neaiškūs konkretūs darbai.

Socialinių dalininkų dalyvavimo veiksmingumas

Studentų atstovas įeina į studijų komiteto sudėtį, studentai pildo anketas ir dalyvauja individualiuosiuose pokalbiuose su dėstytojais.

Savianalizėje pripažįstama, kad išorinių partnerių indėlis į programos tobulinimą galėtų būti svaresnis, tačiau neanalizuojama, kaip situaciją būtų galima gerinti.

3. REKOMENDACIJOS

3.1. Siūloma:

3.1.1. Įtraukti į privalomųjų dalykų sąrašą šiuos dalykus: *Svetimųjų kalbų mokymas ir mokymasis: teorija ir praktika, Kalbos testų teorija ir praktika.*

3.1.2. Studentų pageidavimu praplėsti pasirenkamųjų dalykų sąrašą.

3.1.3. Atnaujinti dalykų aprašus, detalizuoti juose studentų savarankiško darbo užduotis ir atsiskaitymų tvarką.

3.1.4. Stiprinti studentų informavimą karjeros klausimais.

3.1.5. Stiprinti programos administravimą:

a) pereiti prie kaupiamojo balo sistemos, aiškiai apibrėžti kaupiamojo balo sudėtį;

b) užtikrinti, kad tie patys kursai nebūtų kartu skaitomi skirtingų pakopų programų studentams;

c) tobulinti nuolatinę vidinę programos kokybės vertinimo sistemą.

3.1.6. Rodyti daugiau iniciatyvos bendradarbiaujant su darbdaviais.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Studijų programa *Taikomoji kalbotyra* (valstybinis kodas – 6260H103, naujas kodas – 621Q11001) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	3
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas (studentų atranka, pasiekimų vertinimas, parama studentams)	3
6	Programos vadyba (programos administravimas, vidinis studijų kokybės užtikrinimas)	3
	Iš viso:	18

- 1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
 2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)
 3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)
 4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Bronius Maskuliūnas
 Team leader:

Grupės nariai: prof. dr. Dalia Pakalniškienė
 Team members: prof. dr. Vilija Salienė
 Jūratė Palionytė